

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 2Obdo/37/2020  
Identifikačné číslo spisu: 7115214277  
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021  
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7115214277.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Česká exportní banka, a.s., Vodičkova 34, č. p. 701, 111 21 Praha 1, Česká republika, IČ: 630 78 333 zastúpeného advokátskou kanceláriou Matejka Friedmannová s.r.o., Svätoplukova 28, 821 08 Bratislava, IČO: 47 248 998, proti žalovanému v 1. rade: JAVELIN s.r.o., Priemyselná 720, 072 22 Strážske, IČO: 35 924 411, zastúpenému advokátskou kanceláriou VIVID LEGAL, s.r.o., Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 36 807 915, v 2. rade: JUDr. Jaroslav Jakubčo, PhD., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu KOVOD, a.s. „v konkurze“, Partizánska cesta 91, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 052 957, zastúpenému advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, v 3. rade: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpenému Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, v 4. rade: Ekologické služby a.s., Priemyselná 720, 072 22 Strážske, IČO: 36 210 871, zastúpenému advokátskou kanceláriou Ivanič & Partners, s.r.o., Dunajská 48, 811 08 Bratislava, IČO: 47 246 774, v 5. rade: TP 2, s.r.o., Priemyselná 720, 072 22 Strážske, IČO: 36 766 763 zastúpenému advokátskou kanceláriou Ivanič & Partners, s. r. o., Dunajská 48, 811 08 Bratislava, IČO: 47 246 774, v 6. rade: Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k. s. so sídlom Horná 23, 974 01 Banská Bystrica (adresa kancelárie Južná trieda 48, 040 01 Košice), IČO: 44 088 833, správca konkurznej podstaty úpadcu SLOVAKIA STEEL MILLS, a.s. v konkurze, Priemyselná 720, 072 22 Strážske, IČO:36 772 623, o určenie popretej pohľadávky, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26Cbi/6/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. februára 2019, č. k. 4CoKR/27/2018-1075, takto

### rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.
- II. Žalovaní v 1. rade, v 2. rade, v 4. a 5. Rade m a j ú n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.
- III. Žalovaným v 3. a 6. rade nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 03.07.2018, č. k. 26Cbi/6/2015-961, v prvom výroku určil, že žalobca je veriteľom pohľadávky uplatnenej prihláškou č. 1 do konkurzného konania voči úpadcovi SLOVAKIA STEEL MILLS, a.s. v konkurze vedeného pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 31K/58/2014 a zapísanej v zozname pohľadávok pod č. 261 v celkovej výške 166 176 852,24 eura zo Zmluvy o úvere uzavretej dňa 27.06.2008 medzi žalobcom v právnom postavení veriteľa a úpadcom v právnom postavení dlžníka v znení Dodatku č. 1 zo dňa 10.07.2009, Dodatku č. 2 zo dňa 23.06.2010, Dodatku č. 3 zo dňa 25.05.2011, Dodatku č. 4 zo dňa 02.09.2011, Dodatku č. 5 zo dňa 02.11.2011, Dodatku č. 6 zo dňa 02.02.2012 a Dodatku č. 7 zo dňa 01.07.2013, s poradím uspokojenia ako podriadená pohľadávka. V druhom výroku rozsudku v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V treťom a štvrtom výroku rozsudku žalobcovi a žalovaným v 1., 2., 4., 5. a 6. rade vo vzťahu medzi nimi nepriznal náhradu trov konania. V piatom výroku priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 3. rade v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca žalobou, ktorú doručil súdu prvej inštancie dňa 02.06.2015, sa domáhal voči pôvodným žalovaným: 1/ Ekologické služby, s.r.o., 2/ Chemko, a.s. Slovakia, 3/ JAVELIN s.r.o., 4/ Ing. Andrej Konkol', správca konkurznej podstaty úpadcu KOVOD a.s., 5/ Poštová banka, a.s., 6/ Prvá hasičská, a.s. Strážske, 7/ TP 2, s.r.o., 8/ KRÁLIK & PARTNERS, konkurzy a reštrukturalizácie k. s., správca konkurznej podstaty úpadcu SLOVAKIA STEEL MILLS, a.s. v konkurze určenia, že je veriteľom pohľadávky uplatnenej prihláškou č. 1 do konkurzného konania voči úpadcovi SLOVAKIA STEEL MILLS, a.s. v konkurze, vedeného pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 31K/58/2014 a zapísanej v zozname pohľadávok pod č. 261 v celkovej výške 166 176 852,24 eur zo Zmluvy o úvere uzavretej dňa 27.06.2008 medzi žalobcom v právnom postavení veriteľa a úpadcom v právnom postavení dlžníka v znení Dodatku č. 1 zo dňa 10.07.2009, Dodatku č. 2 zo dňa 23.06.2010, Dodatku č. 3 zo dňa 25.05.2011, Dodatku č. 4 zo dňa 02.09.2011, Dodatku č. 5 zo dňa 02.11.2011, Dodatku č. 6 zo dňa 02.02.2012 a Dodatku č. 7 zo dňa 01.07.2013 s poradím uspokojenia ako iná pohľadávka, zabezpečenej záložným právom v prvom poradí (i) k akýmkoľvek a všetkým hnutelným veciam úpadcu a akýmkoľvek a všetkým nehnuteľným veciam úpadcu, ku ktorým nie sú v katastri nehnuteľností zapísané žiadne vecné práva, (ii) k pozemkom vo vlastníctve úpadcu evidovaným na LV č. XXXX v katastrálnom území A., obec A., okres M., (iii) k stavbám vo vlastníctve úpadcu evidovaným na LV č. XXXX v katastrálnom území A., obec A., okres M., (iv) k spoluvlastníckemu podielu úpadcu k pozemkom evidovaným na LV č. XXXX, v katastrálnom území A., obec A., okres M. vo výške 5/6, (v) k existujúcim a budúcim pohľadávkam úpadcu, (vi) k existujúcim a budúcim pohľadávkam úpadcu z účtu vedeného v Poštovej banke, a.s., číslo účtu: XXXXXXXX/XXXX, (vii) k akciám emitovaným úpadcom a patriacim obchodnej spoločnosti Steel Assets Management Limited B.V., sídlo: Laan van Vlaanderen 327, Amsterdam 1066WB, Holandsko, zápis v registri: Trade register of the Chamber of Commerce for Amsterdam, registračné číslo: 32058496 /ďalej aj len ako „SAML“, (viii) k súčasným a budúcim akciám emitovaným SAML.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 09.02.2015, sp. zn. 31K/58/2014, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 31/2015 dňa 16.02.2015 vyhlásil konkurz na majetok spoločnosti SLOVAKIA STEEL MILLS, a.s. (ďalej aj len ako „úpadca“) a ustanovil správcu podstaty spoločnosť KRÁLIK & PARTNERS, konkurzy a reštrukturalizácie k. s., ktorý bol odvolaný uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 25.09.2015, č. k. 31K/58/2014-6402, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.10.2015, a do funkcie bol ustanovený nový správca podstaty Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k. s. Konajúci súd uviedol, že dňa 01.04.2015, t.j. v základnej prihlasovacej lehote v zmysle § 28 ods. 2 ZKR doručil žalobca správcovi a Okresnému súdu Košice I prihlášku pohľadávky č. 1, ktorou si žalobca do konkurzného konania voči úpadcovi prihlásil pohľadávku v celkovej výške 166 176 852,24 eura zo Zmluvy o úvere uzavretej dňa 27.06.2008 medzi žalobcom ako veriteľom a úpadcom ako dlžníkom v znení Dodatku č. 1 zo dňa 10.07.2009, Dodatku č. 2 zo dňa 23.06.2010, Dodatku č. 3 zo dňa 25.05.2011, Dodatku č. 4 zo dňa 02.09.2011, Dodatku č. 5 zo dňa 02.11.2011, Dodatku č. 6 zo dňa 02.02.2012 a Dodatku č. 7 zo dňa 01.07.2013 (Loan Agreement dated June 27, 2008 as amended by Amendment No. 1 dated July 10, 2009, Amendment No. 2 dated June 23, 2010, Amendment No. 3 dated May 25, 2011, Amendment No. 4 dated September

2, 2011, Amendment No. 5 dated November 2, 2011, Amendment No. 6 dated February 2, 2012, Amendment No. 7 dated July 1, 2013), a) to ako pohľadávku zabezpečenú na základe a) Zmluvy o zriadení záložného práva na akcie zo dňa 16.10.2008 v znení jej dodatkov (Agreement on Pledge of Shares dated October 16, 2008, Amendment No. 1 to the Agreement on Pledge of Shares dated June 23, 2010, Amendment No. 2 to the Agreement on Pledge of Shares dated September 2, 2010, Amendment No. 3 to the Agreement on Pledge of Shares dated September 27, 2010, Amendment No. 4 to the Agreement on Pledge of Shares dated February 9, 2011, Amendment No. 5 to the Agreement on Pledge of Shares dated April 12, 2012), b) Zmluvy o zriadení záložného práva na hnuiteľné veci zo dňa 05.09.2008 v znení jej dodatkov (Agreement on Pledge of Movable Assets dated September 5, 2008, Amendment No. 1 to the Agreement on Pledge of Movable Assets dated June 23, 2010, Amendment No. 2 to the Agreement on Pledge of Movable Assets dated May 31, 2011), c) Zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti zo dňa 05.09.2008 v znení jej dodatkov (Mortgage Agreement dated September 5, 2008, Amendment No. 1 to the Mortgage Agreement dated June 23, 2010, Amendment No. 2 to the Mortgage Agreement dated July 20, 2010), d) Zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti zo dňa 27.06.2012 (Mortgage Agreement dated June 27, 2012), e) Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľným veciam zo dňa 18.03.2013, f) Zmluvy o zriadení záložného práva na pohľadávky zo dňa 05.09.2008 v znení jej dodatkov (Agreement on Pledge of Receivables dated September 5, 2008, Amendment No. 1 to the Agreement on Pledge of Receivables dated June 23, 2010, Amendment No. 2 to the Agreement on Pledge of Receivables dated May 31, 2011, Amendment No. 3 to the Agreement on Pledge of Receivables dated July 1, 2013), g) Zmluvy o zriadení záložného práva na pohľadávky zo dňa 01.07.2013 v znení jej dodatku (Agreement on Pledge of Receivables dated July 1, 2013, Amendment to the Agreement on Pledge of Receivables dated July 9, 2013) a h) Listiny o zriadení záložného práva na akcie zo dňa 03.11.2008 (Deed of Pledge of Shares Steel Assets Management Limited B.V. dated November 3, 2008). Pohľadávka je zapísaná v zozname pohľadávok v konkurznom konaní voči úpadcovi pod číslom 261. Dňa 11.05.2015 bol žalobcovi doručený list správcu, ktorým mu bolo oznámené, že pohľadávka bola dňa 07.05.2015 účinne popretá spoločnosťami Ekologické služby, a.s., Chemko, a.s. Slovakia, JAVELIN s.r.o., KOVOD, a.s., Poštová banka, a.s., Prvá hasičská, a.s. Strážske a TP, s.r.o. 2. Dňa 20.5.2015 bol žalobcovi doručený list správcu, ktorým správca oznámil, že pohľadávka bola popretá tiež správcom.

4. Dôvod popretia pohľadávky čo do poradia popierajúci veritelia identifikovali v spriaznenosti žalobcu s úpadcom, ktorá mala byť: a) podľa spoločností Ekologické služby, a.s., Chemko, a.s. Slovakia, JAVELIN s.r.o., KOVOD, a.s., Prvá hasičská, a.s. Strážske a TP 2, s.r.o. založená Listinou o zriadení záložného práva na akcie; b) podľa spoločností Ekologické služby, a.s., Chemko, a.s. Slovakia, JAVELIN s.r.o., KOVOD, a.s., Prvá hasičská, a.s. Strážske a TP 2, s.r.o. založená Záložnou zmluvou na akcie; c) podľa spoločností KOVOD, a.s. a TP 2, s.r.o. založená Zmluvou o úvere a v tejto súvislosti aj listinou bez označenia zo dňa 03.06.2013 a e-mailovou komunikáciou úpadcu so žalobcom zo dňa 30.01.2013, ktoré boli predložené TP 2, s.r.o.

5. Dôvody popretia čo do výšky majú spočívať: a) podľa spoločností Ekologické služby, a.s., Chemko, a.s. Slovakia, JAVELIN s.r.o., KOVOD, a.s., Poštová banka, a.s., Prvá hasičská, a.s. Strážske a TP 2, s.r.o. v skutočnosti, že obchodná spoločnosť Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s., IČ 452 79 314 (ďalej aj len ako „EGAP“), v ktorej bolo splácanie úveru zo Zmluvy o úvere poistené, poskytla žalobcovi poistné plnenie, preto v rozsahu poskytnutého poistného plnenia zanikla pohľadávka v časti, resp. veriteľom poistnému plneniu zodpovedajúcej časti pohľadávky sa poskytnutím poistného plnenia stal EGAP; b) podľa spoločností Ekologické služby, a.s., Chemko, a.s. Slovakia, JAVELIN s.r.o., KOVOD, a.s., Poštová banka, a.s., Prvá hasičská, a.s. Strážske a TP 2, s.r.o. v skutočnosti, že J&T FINANCE GROUP SE, IČ 275 92 502 (ďalej aj len ako „J&T FINANCE GROUP“), majúca vo vzťahu k pohľadávke postavenie ručiteľa, uspokojila nároky žalobcu zo Zmluvy o úvere; c) podľa spoločnosti TP 2, s.r.o. v skutočnosti, že medzi úpadcom a žalobcom došlo na základe uskutočnených rokovaní k úprave, resp. k nahradeniu záväzkov úpadcu voči žalobcovi, čoho dôkazom má byť listina označená ako Oznámení o schválení restrukturalizácie zo dňa 01.02.2013 v spojení s listinou bez označenia zo dňa 03.06.2013; d) podľa spoločností Ekologické služby, a.s., Chemko, a.s. Slovakia, JAVELIN s.r.o., KOVOD, a.s., Prvá hasičská, a.s. Strážske a TP 2, s.r.o. v tom, že ustanovenie článku 5.7 Zmluvy o

úvere umožňujúce žalobcovi kapitalizovať úroky do istiny je nutné považovať za neplatné z titulu rozporu so zásadou obchodného styku.

6. Dôvody popretia pohľadávky čo do právneho dôvodu sú založené na tvrdení spoločností Ekologické služby, a.s., Chemko, a.s. Slovakia, JAVELIN s.r.o., KOVOD, a.s., Prvá hasičská, a.s. Strážske a TP 2, s.r.o. o absolútnej neplatnosti Zmluvy o úvere v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pre jej rozpor s dobrými mravmi a poctivým obchodným stykom.

7. Dôvody popretia pohľadávky čo do zabezpečenia a čo do poradia zabezpečovacieho práva sa vzťahujú: a) podľa spoločností Ekologické služby, a.s., Chemko, a.s. Slovakia, JAVELIN s.r.o., KOVOD, a.s., Prvá hasičská, a.s. Strážske a TP 2, s.r.o. k spriaznenosti žalobcu s úpadcom; b) podľa spoločnosti KOVOD, a.s. k neplatnosti všetkých právnych úkonov, na základe ktorých došlo k zabezpečeniu pohľadávky; c) podľa spoločnosti TP 2, s.r.o. k zániku záložného práva k určitým nehnuteľnostiam na základe vzdania sa tohto záložného práva žalobcom; d) podľa správcu čiastočne k predmetu zabezpečenia bez toho, aby správca uviedol konkrétne dôvody čiastočného popretia pohľadávky čo do zabezpečenia.

8. Nedôvodnosť popretia pohľadávok správcom a konkurznými veriteľmi odôvodnil žalobca skutočnosťami podrobne uvedenými v bode 2.A až 2D (str. 5-16) rozsudku okresného súdu. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol obsah vyjadrení žalovaných k podanej žalobe (bod 4 a 6 rozsudku), obsah prednesov strán sporu na pojednávaní konanom 21.06.2015, obsah ich následných písomných podaní a prednesov na pojednávaniach konaných 06.06.2017, 06.07.2017 a 29.06.2018 tak, ako sú podrobne uvedené na strane 19 - 35 napadnutého rozsudku. V súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie uviedol prostriedky procesného útoku, ktorými žalobca preukazoval svoj nárok a prostriedky procesnej obrany žalovaných a podrobne popísal výpovede v konaní vypočutých svedkov (bod 34. - 36. rozsudku). Uviedol, ktoré skutočnosti neboli medzi stranami sporné (bod 32. rozsudku) a konštatoval, že medzi stranami bola sporná I. existencia právneho dôvodu vzniku pohľadávky, teda či je označená zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a úpadcom platná, II. výška prihlásenej pohľadávky žalobcu, III. prihlásené poradie pohľadávky a IV. zabezpečenie pohľadávky a poradie zabezpečovacieho práva.

9. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 17.12.2015 v predmetnej veci rozhodol, že popretie pohľadávky žalovaným Chemko, a.s. Slovakia, je neúčinné v súlade s ust. § 32 ods. 11 ZKR v platnom znení, pretože menovaná spoločnosť nezložila preddavok na trovy konania.

10. V priebehu konania bola zrušená bez likvidácie žalovaná spoločnosť Ekologické služby, s.r.o., IČO: 45 410 534 zlúčením so spoločnosťou Prvá hasičská, a.s. Strážske, IČO: 36 210 871, ktorá následne zmenila obchodné meno na Ekologické služby, a.s. (žalovaný v 4. rade).

11. Zo zoznamu pohľadávok zo dňa 18.5.2015 mal súd prvej inštancie preukázané, že správca úpadcu uznal pohľadávku žalobcu č. 261 v prihlásenej výške 166 176 852,24 eur, t.j. vo výške istiny 144 535 919,83 eur, úrokov 15 672 110,32 eur a úrokov z omeškania 5 968 822,09 eur. Správca uznal druh, sumu, poradie a právny dôvod prihlásenej pohľadávky a poprel predmet zabezpečenia pohľadávky. Správca poprel rozsah zabezpečenia pohľadávky zabezpečovacím právom, a to v časti 3 stavieb - nehnuteľností vedených Okresným úradom M., katastrálny odbor, katastrálne územie A., zapísaných na LV č. XXXX - stavby: súpisné číslo XXXX postavené na parc. č. XXXX/XX - hala na spracovanie oceľového šrotu pre vsádzanie, súpisné číslo XXXX postavené na parc. č. XXXX/XX - oceľiareň a súpisné číslo XXXX postavené na parc. č. XXXX/XX - valcovňa. Predmetná pohľadávka bola popretá aj veriteľmi. Podľa zoznamu pohľadávok veriteľ Poštová banka, a.s. poprel pohľadávku čo do výšky (istiny, úrokov a úrokov z omeškania) z dôvodu, že je dôvodná pochybnosť o aktuálnej a skutočnej výške pohľadávky. Veritelia JAVELIN s.r.o., Strážske, Ekologické služby, s.r.o. Strážske, TP 2, s.r.o. Strážske, Prvá hasičská, a.s. Strážske, Chemko, a.s. Slovakia, Bratislava a KOVOD a.s. Banská Bystrica popreli pohľadávku: a) čo do poradia iná pohľadávka a uznali poradie podriadenej pohľadávky z dôvodu, že popretý veriteľ je spriaznenou osobou úpadcu, b) čo do výšky z dôvodu, že je sporná v celej uplatnenej výške (sume, t.j. istiny, úrokov a úrokov z omeškania), c) čo do právneho dôvodu s

poukazom na to, že zmluva o úvere uzavretá medzi úpadcom a popretým veriteľom je absolútne neplatná, d) čo do poradia zabezpečovacieho práva s poukazom na to, že popretie samotného zabezpečenia je zároveň aj popretím poradia zabezpečovacieho práva, e) čo do zabezpečenia zabezpečovacím právom z dôvodu, že v súlade s § 95 ods. 3 ZKR sa neprihliada na zabezpečenie zabezpečovacím právom pri tých pohľadávkach, ktoré sa uspokojujú ako podriadené.

12. Z predložených listinných dôkazov súd prvej inštancie zistil, že

- listom zo dňa 07.12.2015 žalobca upozornil spoločnosť WESTWALL, s.r.o. na to, že úpadca uzavrel so žalobcom dňa 16.10.2008 Zmluvu o zriadení záložného práva na akcie s tým, že prevoditeľnosť akcií spoločnosti úpadcu vo vlastníctve spoločnosti SAML je podmienená súhlasom záložného veriteľa, t.j. žalobcu, pričom tento neudelil k prevodu akcií predchádzajúci písomný súhlas.

- listom zo dňa 01.02.2013 (Oznámení o schválení reštrukturalizácie) č. j. 3102/13/00110 žalobca oznámil úpadcovi, že jeho predstavenstvo 30.01.2013 schválilo reštrukturalizáciu pohľadávok voči úpadcovi a dozorná rada žalobcu toto vzala na vedomie na svojom mimoriadnom zasadnutí dňa 31.01.2013 s tým, že záväzné vyjadrenie predpokladá prijať na svojom riadnom zasadnutí dňa 21.02.2013. V liste sú tiež uvedené hlavné parametre (podmienky) reštrukturalizácie dlhu.

- listom zo dňa 03.06.2013 č. j. 13264/13/00110 žalobca oznámil úpadcovi, že dozorná rada žalobcu dňa 21.02.2013 a EGAP dňa 30.04.2013 schválili prvú časť reštrukturalizácie financovania žalobcom spoločnosti úpadcu za podmienok uvedených v liste.

- žalobca vystavil pre úpadcu potvrdenie o zániku záložného práva zo dňa 08.07.2013 a uviedol, že sa vzdáva záložného práva v súlade s § 151md ods. 1 písm. c) Občianskeho zákonníka, k nehnuteľnostiam vedeným Okresným úradom M., katastrálny odbor, katastrálne územie A., zapísaným na LV č. XXXX - stavby: súpisné číslo XXXX postavenej na parc. č. XXXX/XX - hala na spracovanie oceľového šrotu pre vsádzanie, súpisné číslo XXXX postavenej na parc. č. XXXX/XX - oceľiareň, súpisné číslo XXXX postavenej na parc. č. XXXX/XX - valcovňa a súpisné číslo XXXX postavenej na parc. č. XXXX/XX - objekt úpravne a chladenie vody.

- EGAP listom zo dňa 31.03.2017 doručila súdu prvej inštancie poistnú zmluvu č. 107006941 zo dňa 10.07.2009 uzavretú so žalobcom, vrátane siedmich dodatkov, ktorých predmetom bolo poistenie zmluvy o úvere č. 21510 zo dňa 27.06.2008 uzavretej medzi žalobcom ako veriteľom a úpadcom ako dlžníkom. Poistovňa oznámila súdu, že doposiaľ bolo vyplatené čiastočné poistné plnenie vo výške 1.989.646.861,- Kč. S prihliadnutím na znenie zmluvy, všeobecné poistné podmienky a právny poriadok Českej republiky nedošlo k žiadnemu prechodu/postúpeniu/cesii a pod. časti pohľadávky zo žalobcu na EGAP a žalobca je tak stále 100 % veriteľom tejto pohľadávky. Poistnou zmluvou č. 107006941 zo dňa 10.07.2009 uzavretou medzi spoločnosťou EGAP ako poisťovateľom a žalobcom ako poisťníkom/poisteným, vrátane príloh a dodatkov boli poistené pohľadávky vyplývajúce zo Zmluvy o úvere č. 21510 zo dňa 27.06.2008 uzavretej medzi žalobcom ako veriteľom a úpadcom ako dlžníkom.

- listom žalobcu zo dňa 20.12.2012 č. j. 35337/12/O3010 žalobca oznámil úpadcovi (a predsedovi predstavenstva T.. Q. F.), že na základe jeho žiadosti zo dňa 14.12.2012 a na základe jednania zo dňa 19.12.2012 berie na vedomie zvýšenie základného imania úpadcu minimálne o 26 mil. eur formou kapitalizácie pohľadávky bez zmeny akcionárskej štruktúry, uvítal by však, ak by časť zvýšenia základného imania bolo formou vkladu v hotovosti, najmenej vo výške 9 mil. eur. Uviedol, že začiatkom januára 2013 je naplánovaná návšteva príslušných odborných pracovníkov žalobcu a EGAP v Strážskom a až na základe výsledkov analýzy bude možné vrátiť sa k problému odloženia decembrovej splátky, resp. k reštrukturalizácii celého úveru. S predajom objektov vodárne a elektrorozvodne nesúhlasil, k tejto záležitosti sa vráti v januári budúceho roka.

- T.. B. K. e-mailom zo dňa 04.03.2013 adresovanom okrem iných aj predsedovi predstavenstva úpadcu T.. Q. F. adresátov informoval o tom, že dozorná rada EGAP schválila reštrukturalizáciu financovania úpadcu za podmienok uvedených v liste.

- podľa záznamu z jednania č. j.: 17851/12/O3010 zo dňa 13.06.2012 uskutočneného u žalobcu (na ktorom sa zúčastnili za žalobcu - T.. F. /generálny riaditeľ/, T.. K. /námeštník generálneho riaditeľa/, T.. C. a T.. E., za spoločnosť White&Case /právnú kanceláriu/ - Dr. O., za úpadcu - T.. R. /predseda predstavenstva/, za spoločnosť Istrokapitál SE, a.s. - M. I. /predseda predstavenstva/ a za právnú kanceláriu - Dr. I. predmetom jednania bola zmena akcionárskej štruktúry úpadcu a zaistenia OP 08D901B000 a 08D901B005. Na jednaní p. I. zrekapituloval novú žiadosť na riešenie finančnej situácie

úpadcu, ktorá bola zaslaná e-mailom zo dňa 12.06.2012 žalobcovi. Realizáciu riešenia menovaný videl v realizácii nasledujúcich 5 krokov: I. udelenie súhlasu žalobcu s výmenou garantujúcej banky z HSBC na Poštovú banku, a.s. z dôvodu, že HSBC končí svoju činnosť na Slovensku, II. predaj akcií spoločnosti úpadcu doterajším akcionárom SAML spoločnosti Ocel Holding, a.s., III. predaj max. 49 % akcií spoločnosti Ocel Holding, a.s. investorom s tým, že majoritným akcionárom ostane p. Prieložný, IV. z predaja vodárne a elektrostanice by bola splatená predčasne tranža B+C (celkom 24,8 mil. eur) a to 15.09.2012 suma 13 mil. eur a 27.01.2013 suma 11,8 mil. eur (zaplatením týchto splátok by zároveň zanikla záruka J&T Finance Group, V. dlžník žiada o odloženie splátok tranže A v rokoch 2012 a 2013 s tým, že celková doba splatnosti tranže A nebude predĺžená a od r. 2014 budú do zostávajúcich splátok rozpočítané splátky z rokov 2012 a 2013 - cca 19 mil. eur. Žalobca uviedol, že so zámienou ručiacej banky by nemal byť zásadný problém. Čo sa týka zmeny akcionárskej štruktúry žalobca nedostal uspokojivé a vyčerpávajúce odpovede na svoje otázky, preto bude prostredníctvom právnej kancelárie listom žiadať odpoveď na dodatočné otázky. Keďže sa blíži termín splatnosti 1. splátky (30.06.2012) a pre posúdenie zmeny akcionárov potrebuje viac času, žiadal úpadcu o zaplatenie prvej splátky. O zmene splátkového kalendára a zmene akcionárov žalobca vzhľadom na krátkosť času rozhodne až potom (po splatnosti prvej splátky).

- podľa záznamu z jednania č. j.: 36089/12/O3010 zo dňa 19.12.2012 uskutočneného u žalobcu (na ktorom sa zúčastnili za žalobcu - Ing. C. /generálny riaditeľ/, Ing. K. /námetník generálneho riaditeľa/, Ing. C. /poverený riadením úseku riadenia rizík/, Ing. M. /poverený riadením odb. 3010/, Ing. E. /úverový manažér/ a za úpadcu - Ing. F. /predseda predstavenstva/, Ing. T. /finančný riaditeľ/, Ing. O. /obchodný riaditeľ/, B. I. /člen predstavenstva/) predmetom jednania bola situácia spoločnosti úpadcu, OP Code 08D901B000. Zo záznamu okrem iného vyplýva, že žalobca nevidel problém v navýšení základného imania spoločnosti úpadcu, pokiaľ nedôjde k zmene akcionárskej štruktúry. S predajom vodárne a elektrocentrály žalobca nesúhlasil.

13. Súd prvej inštancie vec právne posudzoval podľa ustanovení platných v čase konkurzného konania na majetok úpadcu, a to §§ 9, 32, 95 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ZKR), ktoré upravujú definíciu spriaznených osôb, popretie a zistenie pohľadávok a nezabezpečených veriteľov, podľa článku 4 ods. 2 písm. f); 32 ods. 1; 39; 40 ods. 1 a 2; 41; 42 ods. 1 a 2 Nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 zo dňa 29.05.2000 o konkurznom konaní. Ďalej podľa § 3028 ods. 3 vety prvej, § 3030, § 2 ods. 3 a 6 ods. 1 a 2, § 7, § 8, 3 ods. 1, 39, 265 zákona č. 89/2012 Sb., tzv. nového českého Občianskeho zákonníka /NěOZ/ a § 33 ods. 1 zákona č. 37/2004 Sb. o poisťovních smlouvách a o změně souvisejících zákonů, § 2820 ods. 1 NěOZ. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka o neplatných právnych úkonoch, §§ 156 ods. 6 a 176a ods. 3 Obchodného zákonníka, ďalej podľa §§ 19 ods. 4, 53a, 53b, 53e zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch.

14. Súd prvej inštancie poukázal na to, že Zmluva o úvere (a všetky nasledujúce dodatky k nej), ako záväzkový vzťah s cudzím prvkom v subjekte právneho vzťahu, sa podľa dohody účastníkov o voľbe rozhodného práva obsiahnutej v bode 22.1 Zmluvy o úvere spravuje právnym poriadkom Českej republiky.

15. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaní len všeobecne tvrdili, že pri uzatváraní Zmluvy o úvere boli porušené zásady poctivého obchodného styku, čo sa premietlo v prísnych zmluvných ustanoveniach, tvrdili, že obsah Zmluvy o úvere je z dôvodu jeho prísnosti v rozpore s dobrými mravmi a že výkon práva žalobcu je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a v rozpore s dobrými mravmi. S názorom žalobcu, že žalovaní celkom neopodstatnene namietajú neštandardnosť ustanovení Zmluvy o úvere, sa súd prvej inštancie stotožnil a mal za to, že Zmluvu o úvere s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane objemu poskytnutých peňažných prostriedkov a ich účelu, nemožno považovať za „bežný“ právny úkon, ktorý by bolo možné posudzovať v rámci žalovanými bližšie nešpecifikovaných „bežných“ kritérií. Konanie žalobcu tak podľa názoru súdu prvej inštancie nemožno považovať za odporujúce zásadám poctivého obchodného styku alebo dobrým mravom. Vzhľadom na výšku poskytnutého úveru na výstavbu novej oceľiarne a valcovne na tzv. „zelenej lúke“ pre spoločnosť úpadcu, ktorá vznikla rok pred poskytnutím úveru a nemohla dostatočne preukázať svoju solventnosť a

platobnú schopnosť garantujúcu hospodárske výsledky, súd prvej inštancie mal za to, že zmluvné dojednania obsiahnuté v Zmluve o úvere mali dostatočne zabezpečiť pohľadávku žalobcu zodpovedajúcu záväzku úpadcu na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a minimalizovať konanie, či nekonanie úpadcu, ktoré by splnenie tohto záväzku zmarilo či inak by viedlo k neuspokojeniu pohľadávky. V konaní nebol preukázaný úmysel žalobcu poškodiť úpadcu alebo mu spôsobiť inú ujmu, a preto jeho konanie nemôže naplňať znaky šikanózneho výkonu práva. Žalobca ani nijakým iným spôsobom pri uzatváraní zmluvy o úvere nezneužil postavenie úpadcu. Úpadca počas svojej existencie dlhodobo vykazoval stratu a nakoniec sa dostal do úpadku, a preto sú pochopiteľné zmluvné podmienky, ktorých účelom bolo zabezpečenie splnenia pohľadávky. Ak žalovaní tvrdili nepoctivosť konania žalobcu, súd prvej inštancie zdôraznil, že na nich spočívalo dôkazné bremeno, aby túto preukázali a vyvrátili tak právnu domnienku vyplývajúcu z ustanovenia § 7 zákona č. 89/2012 Sb. Žalovaní nešpecifikovali, ktoré ustanovenia Zmluvy o úvere sú v rozpore s dobrými mravmi, so zásadami poctivého obchodného styku a sú šikanózne. Neuvedli bližšie ani to, konkrétne v čom má spočívať rozpor s dobrými mravmi, so zásadami poctivého obchodného styku a šikanóznosť ustanovení Zmluvy o úvere. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že Zmluva o úvere zo dňa 27.06.2008 vrátane jej dodatkov nie je neplatná a pohľadávka žalobcu prihlásená do konkurzného konania je čo do právneho dôvodu zistená.

16. K popretej výške žalobcom prihlásenej pohľadávky z dôvodu, že pri určení výšky pohľadávky žalobca nezohľadnil čiastočné plnenie zo strany poisťovne EGAP, ani zo strany ručiteľa a nesprávne vyčíslil úroky, resp. úroky z omeškania súd prvej inštancie uviedol, že na základe vyjadrenia poisťiteľa s prihliadnutím na znenie poistnej zmluvy, všeobecných poistných podmienok (článok 13 bod 13.2) a právneho poriadku Českej republiky, ktorým sa spravuje poistná zmluva dospel k záveru, že nedošlo k žiadnemu prechodu/postúpeniu/cesií a pod. časti pohľadávky zo žalobcu na EGAP a žalobca je tak stále 100 % veriteľom prihlásenej pohľadávky. Poukázal na to, že pokiaľ Zákon o poisťovníctve upravuje subrogačný postih v súvislosti s poistnou udalosťou, je z jeho znenia zřejmé, že prechod sa týka len práva na náhradu škody a tomuto právu obdobného práva, ktoré vzniklo práve preto, že nastala poistná udalosť. Neuhradením pohľadávky včas nastáva omeškanie dlžníka, pohľadávka je naďalej pohľadávkou z príslušného právneho titulu a právo veriteľa požadovať jej zaplatenie zostáva v plnej miere zachované. Pokiaľ omeškaním dlžníka bola veriteľovi spôsobená škoda (poistná udalosť), vzniká tým veriteľovi popri práve požadovať zaplatenie pohľadávky nové samostatné právo, a síce právo na náhradu škody, ktoré zostáva zachované aj vtedy, keď dlžník pohľadávku plní dodatočne. Už samotný fakt, že poistená pohľadávka (právo veriteľa na plnenie) nie je právom vzniknutým v súvislosti s hroziacou alebo nastanou poistnou udalosťou, vylučuje možnosť, že by poistená pohľadávka ex lege prešla výplatou poistného plnenia na poisťovateľa. Skutočnosť spočívajúca v poskytnutí poistného plnenia žalobcovi zo strany EGAP nemôže mať za následok zmenu v osobe veriteľa a výšky žalobcom prihlásenej pohľadávky. Výška pohľadávky uplatnená prihláškou zodpovedá vyčísleniu ku dňu 16.02.2015 v súlade so Zmluvou o úvere a zohľadňuje okrem iného aj všetky zmeny základných atribútov úverového vzťahu založeného Zmluvou o úvere. Kapitalizácia úrokov bola dohodnutá v zmluve a je štandardným inštitútom využívaným v bankovom sektore. Žalovaní tak nepreukázali v konaní z akého dôvodu by mala byť Zmluva o úvere v časti kapitalizácie úrokov neplatná. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že výška pohľadávky uplatnená prihláškou zodpovedá vyčísleniu pohľadávky ku dňu 16.02.2015 v súlade so Zmluvou o úvere a zohľadňuje všetky prijaté čiastočné plnenia pohľadávky poskytnuté žalobcovi úpadcom a tretími osobami (vrátane ručiteľa) a teda pohľadávka žalobcu prihlásená do konkurzného konania je čo do právneho dôvodu zistená.

17. Žalobca si do konkurzu prihlásil pohľadávku ako tzv. inú pohľadávku. Popierajúci veritelia mali za to, že s poukazom na spriaznenosť žalobcu s úpadcom sa pohľadávka má uspokojiť v poradí ako podriadená pohľadávka. Popretie pohľadávky čo do poradia bolo zdôvodnené existujúcou spriaznenosťou žalobcu voči úpadcovi podľa ust. § 9 ods. 1 písm. b) a e) a ods. 3 ZKR, pričom kvalifikovanú účasť žalobcu v spoločnosti úpadcu žalovaní odvodzovali od zmluvnej dokumentácie vzťahujúcej sa k pohľadávke - Listiny o zriadení záložného práva na akcie, Záložnej zmluvy na akcie a Zmluvy o úvere, ako aj z korešpondencie medzi žalobcom a úpadcom a zo záznamu z jednania č.j.: 17851/12/O3010 zo dňa 13.06.2012 a zo záznamu z jednania č.j.: 36089/12/O3010 zo dňa 19.12.2012.

18. Súd prvej inštancie vzhľadom na obsah oznámenia žalobcu adresovaného spoločnosti WESTWALL, s.r.o. zo dňa 07.12.2015, na list žalobcu zo dňa 01.02.2013 (Oznámení o schválení restrukturalizace) č. j. 3102/13/O0110 adresovaný úpadcovi, na list žalobcu zo dňa 03.06.2013 č. j.: 13264/13/O0110 adresovaný úpadcovi, na list žalobcu zo dňa 20.12.2012 č. j. 35337/12/O3010 adresovaný úpadcovi, na e-mail T.. B. K. zo dňa 04.03.2013 adresovaný okrem iných aj predsedovi predstavenstva úpadcu T.. Q. F., na záznam z jednania č. j.: 17851/12/O3010 zo dňa 13.06.2012, na záznam z jednania č. j. 36089/12/O3010 zo dňa 19.12.2012, na Záložnú zmluvu na akcie uzatvorenú dňa 16.10.2008 a na Listinu o zriadení záložného práva na akcie zo dňa 03.11.2008 dospel k záveru, že žalobca je spriaznenou osobou úpadcu v súlade s ust. § 9 ods. 1 písm. b) a e) a ods. 3 ZKR. Uvedené listinné dôkazy preukazujú, že žalobca mal priamy aj nepriamy vplyv na riadení spoločnosti úpadcu.

19. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdeniami žalobcu, že nemal a ani nemohol mať vplyv na riadení úpadcu, pretože neboli naplnené zároveň obe podmienky stanovené v bode 5.1 Listiny o zriadení záložného práva na akcie zo dňa 03.11.2008, keďže neoznámil SAML ani záložcom svoj zámer vykonávať hlasovacie práva v spoločnosti SAML a v bode 7.2 Záložnej zmluvy na akcie zo dňa 16.10.2008, keďže neoznámil úpadcovi ani záložcom svoj zámer vykonávať hlasovacie a ďalšie akcionárske práva v spoločnosti úpadcu a z toho dôvodu nebol oprávnený, nie je oprávnený a ani nikdy nemal možnosť vykonávať hlasovacie a iné akcionárske práva v spoločnosti úpadcu, ktoré nepretržite podľa vedomostí žalobcu vykonáva akcionár SAML.

20. Súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo sporné, že k udalosti neplnenia došlo, teda prvá z podmienok pre možnosť vykonávať hlasovacie a iné akcionárske práva bola splnená. Druhá podmienka spočívajúca v notifikačnej povinnosti zase v plnej miere závisela od žalobcu. Žalobca kedykoľvek, nezávisle na vôli tretích osôb mohol splniť túto podmienku a po jej splnení mal možnosť vykonávať predmetné práva. S poukazom na ust. § 9 ZKR uviedol, že nie je nevyhnutné, aby žalobca tieto práva skutočne vykonával, stačí aj to, že ich mal možnosť kedykoľvek vykonať. Uvedené rovnako platí aj pre Listinu o zriadení záložného práva na akcie zo dňa 03.11.2008 s poukazom na bod 6.2, kde bol výslovne udelený súhlas žalobcu (s odkazom na holandský občiansky zákonník), aby dividendy a iné platby súvisiace so založenými akciami prijímali záložcovia s tým, že prípadné odvolanie súhlasu žalobcom je naviazané na porušenie Zmluvy o úvere a súčasne oznámenie odvolania súhlasu doručeného záložcom a spoločnosti SAML. Spriaznenosť žalobcu a úpadcu je možné odvodiť aj od medzi nimi uzavretej Zmluvy o úvere, kde tam dohodnuté povinnosti a obmedzenia úpadcu umožňovali žalobcovi vykonávať práva zodpovedajúce účasti na riadení úpadcu ako to vyplýva v konaní predložených listín, napr. súvisiacich s predajom tzv. Vodného hospodárstva.

21. Obranu žalobcu vo vzťahu k tvrdeniam žalovaných súd prvej inštancie považoval za účelovú, ktorá nebola preukázaná žiadnymi dôkazmi. Ani § 6 ods. 3 českého zákona č. 58/1995 Sb. o pojišťovaní a financovaní vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu ve znění pozdějších předpisů, upravujúce právne postavenie žalobcu úplne nevyklučuje účasť žalobcu v iných právnických osobách, s poukazom na výnimky uvedené v predmetnom ustanovení.

22. Súd prvej inštancie nepovažoval dojednanie obsiahnuté v bode 7.2 Záložnej zmluvy na akcie zo dňa 16.10.2008 oprávňujúce žalobcu ako záložného veriteľa vykonávať akcionárske práva záložcu spojené s akciami (na meno) emitovanými úpadcom za neplatné. Zo znenia Záložnej zmluvy na akcie zo dňa 16.10.2008 vyplýva, že v prípade predpokladanom v Záložnej zmluve (teda ak nastane udalosť neplnenia a žalobca splní notifikačnú povinnosť), nemá dôjsť k prevodu, k scudzeniu hlasovacích práv, ale dochádza len k dočasnému preneseniu ich výkonu na tretiu osobu. Nositeľom hlasovacích práv na valnom zhromaždení stále ostáva akcionár, avšak ich výkon dočasne vykonáva záložný veriteľ. Podobný je prípad udelenia plnomocenstva pre splnomocnenca, keď napr. nositeľom hlasovacích práv je stále samotný akcionár, ale dočasne na konkrétnom valnom zhromaždení hlasovacie práva vykonáva za akcionára v jeho mene splnomocnenec. Taktiež ani v tomto prípade nedochádza k scudzeniu hlasovacích práv. Ustanovenie § 176a ods. 3 Obchodného zákonníka upravuje pravidlá pre nedobrovoľné obmedzenie alebo nedobrovoľné pozastavenie výkonu práv akcionára zo strany akciovej

spoločnosti. Toto ustanovenie Obchodného zákonníka však nemožno interpretovať tak, že akcionár sa dobrovoľne nemôže rozhodnúť, že obmedzí výkon svojich akcionárskych práv alebo sa dobrovoľne rozhodne, že niektoré akcionárske právo nevyužije, prípadne sa nejakého akcionárskeho práva vzdá, napr. v prípade už priznaného práva na dividendu. Žalobcom prezentovaný výklad ust. § 176a ods. 3 Obchodného zákonníka by viedol k absurdnému záveru, že by boli úplne zakázané a rozporné so zákonom napríklad aj akcionárske dohody, kde si akcionári medzi sebou inter partes dohodnú pravidlá napr. hlasovania na valnom zhromaždení, čiže dochádza k určitému obmedzeniu výkonu hlasovacích práv. Akcionárske dohody sú bežným javom v obchodnom a korporátnom práve. Súd prvej inštancie mal za to, že dojednanie obsiahnuté v bode 7.2 Záložnej zmluvy na akcie zo dňa 16.10.2008 oprávňujúce žalobcu ako záložného veriteľa vykonávať akcionárske práva záložcu spojené s akciami (na meno) emitovanými úpadcom, nie je neplatné.

23. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca ako veriteľ vykonával vplyv na riadenie úpadcu/dlžníka, priamo vplýval na jeho rozhodovacie procesy a disponoval veľmi širokými oprávneniami. Formálne síce orgány úpadcu v konečnom dôsledku rozhodovali o realizácii jednotlivých úkonov, ale tomu predchádzal schvaľovací proces u orgánov žalobcu a dokonca ešte aj u jeho akcionára (EGAP) z titulu poistnej zmluvy.

24. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že žaloba je dôvodná v časti o určenie, že žalobca Česká exportní banka, a.s. so sídlom na ulici Vodíčkova 34, č.p. 701, 111 21 Praha 1, Česká republika IČ 630 78 333 zapísaná v obchodnom registri Mestského súdu v Prahe, sp. zn. B 3042 je veriteľom pohľadávky uplatnenej prihláškou č. 1 do konkurzného konania voči úpadcovi SLOVAKIA STEEL MILLS, a.s. v konkurze, so sídlom na ulici Priemyselná 720, 072 22 Strážske, IČO 36 772 623, zapísaného v obchodnom registri Okresného súdu Košice I, v odd. Sa vo vložke číslo 1419/V, vedeného pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 31K/58/2014 a zapísanej v zozname pohľadávok pod č. 261 v celkovej výške 166 176 852,24 eur zo Zmluvy o úvere uzavretej dňa 27.06.2008 medzi spoločnosťou Česká exportní banka, a.s. v právnom postavení veriteľa a spoločnosťou SLOVAKIA STEEL MILLS, a. s. v právnom postavení dlžníka v znení Dodatku č. 1 zo dňa 10.07.2009, Dodatku č. 2 zo dňa 23.06.2010, Dodatku č. 3 zo dňa 25.05.2011, Dodatku č. 4 zo dňa 02.09.2011, Dodatku č. 5 zo dňa 02.11.2011, Dodatku č. 6 zo dňa 02.02.2012 a Dodatku č. 7 zo dňa 01.07.2013 s poradím uspokojenia ako podriadená pohľadávka.

25. S poukazom na to, že žalobca je spriaznenou osobou úpadcu, v súlade s § 95 ods. 3 ZKR súd prvej inštancie určil, že pohľadávka žalobcu sa uspokojí v poradí ako podriadená pohľadávka a v prevyšujúcej časti (v časti o určenie poradia pohľadávky ako iná pohľadávka a v časti o určenie zabezpečenia a poradia zabezpečenia) žalobu zamietol, pretože na zabezpečenie týchto pohľadávok zabezpečovacím právom sa v konkurze neprihliada. Vzhľadom k tomu nepovažoval za potrebné vyjadriť sa k ďalším dôvodom popretia pohľadávky čo do zabezpečenia a poradia zabezpečovacieho práva.

26. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 a § 262 C. s. p. a s poukazom na čiastočný úspech žalobcu vo vzťahu k žalovaným v 1., 2., 4., 5. a 6. rade (v časti výšky a právneho dôvodu pohľadávky) a čiastočný úspech žalovaných v 1., 2., 4., 5. a 6. rade vo vzťahu k žalobcovi (v časti poradia a zabezpečenia pohľadávky), súd prvej inštancie vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1., 2., 4., 5. a 6. rade náhradu trov konania nepriznal. Žalobca mal v konaní vo vzťahu k žalovanému v 3. rade plný úspech (v časti uznania výšky pohľadávky), a preto priznal žalobcovi proti žalovanému v 3. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

27. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom zo dňa 27.02.2019, č. k. 4CoKR/27/2018-1075, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovaným v 1., 2., 4. a 5. rade priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Žalovanému v 6. rade proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

28. Odvolací súd pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkových zistení súdu prvej inštancie, keďže

rozsah zisteného skutkového stavu považoval za dostatočný a z neho vyvedené právne závery za správne, v dôsledku čoho sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožnil. Postupom v súlade s ust. § 387 ods. 2 C. s. p. sa v odôvodnení svojho rozsudku obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti rozhodnutia, reagujúc na odvolacie námietky doplnil, že žalovaní popreli poradie uspokojenia pohľadávky prihlásenej žalobcom v konkurze. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vykonanými dôkazmi žalovaní preukázali dôvodnosť svojho popretia, a to skutočnosť, že žalobca mal v čase vzniku popretej pohľadávky postavenie spriaznenej osoby s dlžníkom, preto jeho pohľadávka nadobudla režim podriadenej pohľadávky podľa § 95 ods. 3 ZKR, pričom na jej zabezpečenie zabezpečovacím právom sa v konkurze neprihliada.

29. Odvolací súd v súvislosti s prejednávanej sporom osobitne poukázal na závery vyplývajúce z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 273/2012, z ktorého vyplýva, že úprava konkurzného konania je výrazom snahy zákonodarcu zabezpečiť rovnosť vlastníckeho práva k pohľadávkam všetkých veriteľov insolventného dlžníka, ktorý majú nárok na rovnaký zákonný dosah a ochranu ich pohľadávok (čl. 20 ods. 1 Ústavy). V záujme ochrany veriteľov a naplnenia účelu a základného zmyslu konkurzného konania, ktorým je dosiahnuť speňažením majetku dlžníka maximálne kolektívne uspokojenie veriteľov dlžníka, a to pomerne pre nezabezpečených veriteľov alebo oddelene pre zabezpečených veriteľov dlžníka, zákonodarca upravil osobitne prednostné poradie uspokojovania niektorých pohľadávok s dopadom na posun ostatných pohľadávok. Režim prednostných pohľadávok je daný povahou týchto nárokov, resp. momentom ich vzniku. V prípade podriadených pohľadávok a pohľadávok, ktoré patrili alebo patria osobe spriaznenej s dlžníkom, zmeny právnej úpravy reflektovali na potrebu zvýšenia zodpovednosti subjektov pri riadení spoločnosti a vychádzali z predpokladov, že práve tieto osoby v podstatnej miere zapríčinili negatívne výsledky hospodárenia dlžníka s vyústením do jeho insolventnosti.

30. Krajský súd v Košiciach v odôvodnení napadnutého rozsudku zdôraznil, že spriaznení veritelia mali spravidla možnosť ovplyvňovať podnikanie dlžníka pred vyhlásením konkurzu, prípadne z tohto podnikania profitovať, pričom bežní veritelia takúto možnosť nemali. Okrem spriaznených veriteľov sa do podriadenej triedy zaraďujú aj zmluvné pokuty, ktoré bez ekonomického zdôvodnenia zásadným spôsobom zvyhodňujú niektorých veriteľov na úkor iných veriteľov, resp. cez hlasovacie pomery deformujú konkurzné konania. Právnu úpravu obsiahnutú v § 95 ods. 3 ZKR odôvodňujú závažné dôvody všeobecného záujmu, pričom zásahy ustanovené touto právnou úpravou rešpektujú aj princíp proporcionality. Inštitút spriaznenej osoby bol ZKR zavedený práve z dôvodu potreby odlišenia skupiny osôb, ktoré majú s úpadcom osobitý, zákonom identifikovaný vzťah. Pohľadávky podľa § 95 ods. 2 a ods. 3 ZKR nie sú vylúčené z uspokojenia, len sa v zistenom rozsahu uspokojia z výťažku zo speňaženia majetku tvoriaceho všeobecnú podstatu, ktorý vo všeobecnej podstate zvýšil po úplnom uspokojení iných nezabezpečených pohľadávok.

31. Podľa odvolacieho súdu žalobca rozsudok súdu prvej inštancie v zásade napadol z rovnakých dôvodov, ktoré už uvádzal aj pred súdom prvej inštancie, teda že nie je osobou spriaznenou s úpadcom, a preto na jeho pohľadávku ustanovenie § 95 ods. 3 ZKR nemožno použiť. K tomuto tvrdeniu odvolací súd uviedol, že pre posúdenie, či niekto má alebo nemá kvalifikovanú účasť sa postupuje podľa § 9 ods. 3 ZKR, podľa ktorého ustanovenia sa kvalifikovanou účasťou rozumie aj možnosť uplatňovať kvalifikovaný vplyv na riadení úpadcu, t.j. možnosť uplatňovať vplyv, ktorý zodpovedá aspoň 5 % podielu na základnom imaní alebo hlasovacích právach právnickej osoby.

32. V tejto súvislosti odvolací súd s poukazom na Zmluvu o úvere zo dňa 27.06.2008 v znení jej dodatkov /najmä článku 15.2 písm. i), článku 16.2 písm. c ), písm. d), e), g)/ uviedol, že prijatie určitých významných rozhodnutí alebo uskutočnenie právnych úkonov v spoločnosti úpadcu bolo výslovne podmienené predchádzajúcim písomným súhlasom žalobcu, ktoré by inak boli výlučne v kompetencii valného zhromaždenia úpadcu. Takýmto spôsobom sa žalobca nepriamo dostáva do pozície rovnajúcej sa právnej pozícii väčšinového akcionára. Takto dohodnuté podmienky a obmedzenia úpadcu, aj keď len za účelom zabezpečenia uspokojenia pohľadávky, sa javili odvolaciemu súdu vzhľadom na

existenciu ďalších zabezpečovacích inštitútov (záložných zmlúv), ktoré boli v prospech žalobcu ako veriteľa uzavreté, za postup, ktorý umožňuje uplatňovanie kvalifikovaného vplyvu na právnickú osobu bez ohľadu na tvrdenia žalobcu, že v danom prípade išlo o štandardný spôsob nevybočujúci z rámca daného všeobecnou praxou úverových inštitúcií. Napokon podľa názoru odvolacieho súdu pre účely § 9 ods. 1 písm. b) a e) ZKR je existencia praxe úverových inštitúcií právne bezvýznamná, keďže pre použitie uvedeného ustanovenia je rozhodná iba kategória tzv. kvalifikovanej účasti definovaná v ods. 3 uvedeného ustanovenia.

33. O existencii kvalifikovanej možnosti uplatňovania vplyvu žalobcu na úpadcu svedčí aj to, že v dodatku č. 7 zo dňa 01.07.2013 k Zmluve o úvere úpadca zriadil dispozičné právo k účtu úpadcu vedeného v Poštovej banke, a.s. v prospech žalobcu. Podľa odvolacieho súdu žalobca oprávnenie na takýto postup vyvodzoval aj zo znenia § 151me ods. 5 Občianskeho zákonníka, no toto ustanovenie možno aplikovať iba na prípady, ak záložný veriteľ a záložca patria do okruhu osôb vymenovaných v ustanovení § 151me ods. 8 Občianskeho zákonníka. Krajský súd v Košiciach zdôraznil, že úpadca tam zjavne nie je definovaný ako oprávnený subjekt a preto bez ohľadu na prípadnú platnosť takéhoto ustanovenia Zmluvy o úvere, žalobca mal možnosť priamo reálne disponovať s finančnými prostriedkami úpadcu.

34. Odvolací súd sa nestotožnil ani s obranou žalobcu o nemožnosti výkonu akcionárskych práv na základe Listiny o zriadení záložného práva na akcie zo dňa 03.11.2008 (bod 5.1), či Záložnej zmluvy na akcie zo dňa 16.10.2008 (bod 7.2) z dôvodu, že neboli kumulatívne splnené zmluvne dohodnuté odkladacie podmienky, a to oznámenie žalobcu v právnom postavení záložného veriteľa spoločnosti SAML a jednotlivým akcionárom SAML o zámere vykonávať hlasovacie práva, čím podľa žalobcu nevzniklo (nebolo preukázané) oprávnenie, ani možnosť žalobcu vykonávať hlasovacie a ďalšie práva spojené s akciami v spoločnosti úpadcu alebo SAML, ani uplatňovať vplyv na riadení týchto spoločností. Správne uviedol súd prvej inštancie, že k udalosti neplnenia došlo, teda prvá z podmienok pre možnosť vykonávať hlasovacie a iné akcionárske práva bola splnená. Druhá podmienka spočívajúca v notifikačnej povinnosti zase v plnej miere závisela od žalobcu. Žalobca kedykoľvek, nezávisle na vôli tretích osôb, mohol splniť túto podmienku a po jej splnení mal možnosť vykonávať predmetné práva. S poukazom na ust. § 9 ZKR nie je nevyhnutné, aby žalobca tieto práva skutočne vykonával, stačí aj to, že ich mal možnosť kedykoľvek vykonať. Uvedené rovnako platí aj pre Listinu o zriadení záložného práva na akcie zo dňa 03.11.2008 s poukazom na znenie bodu 6.2, kde bol výslovne udelený súhlas žalobcu (s odkazom na holandský občiansky zákonník), aby dividendy a iné platby súvisiace so založenými akciami prijímali záložcovia s tým, že prípadné odvolanie súhlasu žalobcom je naviazané na porušenie Zmluvy o úvere a súčasne oznámenie odvolania súhlasu doručeného záložcom a spoločnosti SAML.

35. Ako nedôvodné vyhodnotil odvolací súd aj tvrdenia žalobcu, že akceptáciou názoru o existencii možnosti žalobcu uplatňovať výkon hlasovacích práv a vplyv v spoločnosti úpadcu bez ohľadu na splnenie dohodnutých podmienok by znamenal, že hlasovacie práva spojené s tou istou akciou by v tom istom čase mohli vykonávať dva rôzne subjekty - akcionár/záložca a súčasne žalobca, čím by nastal nielen nepovolený právny stav, ale nedošlo by ani k naplneniu zabezpečovacieho účelu dojednaní záložných zmlúv. Z dotknutých ustanovení záložných zmlúv podľa odvolacieho súdu vyplýva, že v prípade predpokladanom v záložných zmluvách, udalosti neplnenia, nemá dôjsť k prevodu, scudzeniu hlasovacích práv, ale dochádza len k dočasnému preneseniu ich výkonu na tretiu osobu, teda že nositeľom hlasovacích práv na valnom zhromaždení stále ostáva akcionár, avšak ich výkon dočasne vykonáva záložný veriteľ, ako v prípade, keď nositeľom hlasovacích práv je stále samotný akcionár, ale dočasne na konkrétnom valnom zhromaždení hlasovacie práva vykonáva za akcionára v jeho mene splnomocnenec, na čo správne poukázal aj súd prvej inštancie, ktorý zároveň odmietol žalobcom prezentovaný výklad § 176a ods. 3 Obchodného zákonníka, ktorý vedie k absurdnému záveru, že by boli úplne zakázané a rozporné so zákonom napríklad aj akcionárske dohody, kde si akcionári medzi sebou inter partes dohodnú pravidlá napr. hlasovania na valnom zhromaždení, čiže dochádza k určitému dobrovoľnému obmedzeniu výkonu hlasovacích práv.

36. To, že žalobca mal priamy vplyv na riadení úpadcu bolo v konaní podľa odvolacieho súdu

preukázané aj listinou žalobcu zo dňa 03.06.2013 adresovanou T. Q. F., generálnemu riaditeľovi úpadcu, z ktorej mimo iného vyplýva, že „výnos z predaja (vodného hospodárstva) predávajúci prednostne použije na úhradu splatných pohľadávok žalobcu, prípadný zvyšok bude použitý na úhradu investícií spojených so zmenou výroby na „závitové roksory" a „uzavreté liatie" prípadne na posilnenie CF predávajúceho", teda žalobca mimo iného určoval použitie výnosu z predaja vodného hospodárstva a charakter ďalšej výroby podniku úpadcu. Tým boli vyvrátené tvrdenia žalobcu, že do riadenia úpadcu žiadnym spôsobom nezasahoval.

37. Podľa odvolacieho súdu nemožno súhlasiť ani s tvrdením žalobcu, že odopretie súhlasu s prevodom akcií úpadcu na spoločnosť WESTWALL s.r.o. nepreukazuje jeho kvalifikovanú účasť v úpadcovi, pretože týmto svojim konaním (neudelením súhlasu s prevodom akcií úpadcu) žalobca sám potvrdil, že mal oprávnenie (eventuálne možnosť) vykonávať práva spojené s akciami úpadcu, ktoré prislúchajú akcionárovi (oprávnenie rozhodovať o prevode akcií na tretiu osobu), tzn., že žalobca mal oprávnenie konať tak, ako by bol sám akcionárom úpadcu a tento vplyv na riadení úpadcu aj vykonával.

38. Napokon tvrdenia žalobcu o sporadickom výkone akcionárskych práv v úpadcovi spoločnosťou SAML (korporátne zmeny v úpadcovi zapísané v Obchodnom registri), ako aj výpovede svedkov E. F. a T. B. K., nie sú podľa odvolacieho súdu spôsobilé vyvrátiť skutočnosť, že žalobca mal možnosť, resp. uplatňoval kvalifikovaný vplyv v spoločnosti úpadcu.

39. Odvolací súd preto napadnutým rozhodnutím dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol správne, ak dospel k záveru, že žalobca je spriaznenou osobou úpadcu v súlade s ust. § 9 ods. 1 písm. b) a e) a ods. 3 ZKR, mal priamy aj nepriamy vplyv na riadení spoločnosti úpadcu, a preto prihlásenej pohľadávke žalobcu určil poradie uspokojenia ako podradenej pohľadávke podľa § 95 ods. 2 a ods. 3 ZKR a žalobu v časti poradia a zabezpečenia pohľadávky zamietol.

40. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p.

41. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ") odôvodnené podľa § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ďalej žalobca svoje dovolanie dôvodil podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., keďže podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená.

42. V dovolaní žalobca uviedol, že vadu zmätočnosti napadnutého rozhodnutia vzhladol v nedostatočne vyloženej (odôvodnenej) právnej argumentácii odvolacieho súdu o porovnateľnosti vplyvu na riadenie úpadcu, ktorý mal mať žalobca možnosť uplatňovať s vplyvom zodpovedajúcim podielu predstavujúcemu aspoň 5 % na základnom imaní úpadcu alebo hlasovacích právach v spoločnosti úpadcu. Dovolateľ má za to, že odvolací súd nijakým spôsobom nevymedzil, na základe akých kritérií porovnával vplyv na riadenie úpadcu, ktorý mal mať žalobca možnosť uplatňovať, a to aj s poukazom na ust. § 9 ods. 3 ZKR. Posúdenie možnosti vplyvu zodpovedajúcemu aspoň na 5 % na základnom imaní úpadcu má pritom podľa dovolateľa pre posúdenie právnej veci kruciálny význam a opomenutie riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v tomto smere podľa názoru dovolateľa zakladá vadu zmätočnosti podľa § 420 písm f/ C. s. p.

43. Žalobca má ďalej za to, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená právna otázka súvisiaca s aplikáciou § 9 ods. 3 ZKR, či s prihliadnutím na účel a zmysel záložného práva sú zmluvné dojednania záložnej zmluvy spôsobilé platne založiť pre záložného veriteľa možnosť uplatňovania vplyvu na riadení inej osoby (záložcu prípadne tretej osoby, ktorá môže byť výkonom práv záložného veriteľa v zmysle záložnej zmluvy priamo dotknutá, ako je napr. emitent akcií, ktoré sú

predmetom záložného práva), ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim podielu predstavujúcemu aspoň 5 % na základnom imaní tejto osoby alebo hlasovacích právach v nej.

44. S poukazom na § 9 ods. 3, § 196 ZKR v spojení s čl. 3 ods. 1 C. s. p. dovolateľ uviedol, že právny vzťah záložného veriteľa k záložcovi (prípadne k tretej osobe, ktorá môže byť výkonom práv záložného veriteľa v zmysle záložnej zmluvy priamo dotknutá, ako je napr. emitent akcií, ktoré sú predmetom záložného práva) nie je zakrytý, keďže existencia záložných práv je zistiteľná z verejne prístupných registrov. Záložný veriteľ nemá postavenie prijímateľa rozhodnutí a pokiaľ v zmysle záložnej zmluvy podliehajú niektoré právne úkony záložcu s predmetom zálohu súhlasu záložného veriteľa, je tomu tak výhradne za účelom zabezpečenia uspokojenia záložným právom zabezpečenej pohľadávky.

45. Žalobca je presvedčený, že každý má právo na to, aby bolo v jeho veci vydané rozhodnutie, ktorým sa súd neodchýli od zákonného znenia tak, že by poprel jeho účel a význam. S prihliadnutím na účel právnej normy vyjadrenej v ust. § 9 ZKR (legálne definovať okruh osôb, ktorým možno pripísať zodpovednosť za úpadok úpadcu a sprostredkovane tiež maximalizácia uspokojenia nespriaznených veriteľov úpadcu na úkor týchto osôb), ako aj účel záložného práva (ktorým je zabezpečenie a uspokojenie zabezpečenej pohľadávky záložného veriteľa), a za použitia metódy „teleologickej redukcie“ možno argumentovať, že v prípade, ak dojednania záložnej zmluvy nevybočujú z rámca štandardných, všeobecne akceptovaných a používaných zmluvných dojednaní a primárne sledujú naplnenie účelu záložného práva, nemožno v prípade záložného veriteľa hovoriť o možnosti uplatňovania vplyvu na riadení inej osoby (záložcu prípadne tretej osoby, ktorá môže byť výkonom práv záložného veriteľa v zmysle záložnej zmluvy priamo dotknutá, ako je napr. emitent akcií, ktoré sú predmetom záložného práva), ktorý (vplyv) by bol porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim podielu predstavujúcemu aspoň 5 % na základnom imaní tejto osoby alebo hlasovacích právach v nej.

46. Dovolateľ zdôraznil, že porovnaním vplyvu, ktorý na základe štandardných, všeobecne akceptovaných a používaných zmluvných dojednaní záložnej zmluvy možno priznať záložnému veriteľovi v spoločnosti inej osoby, ktorá sa neskôr vyhlásením konkurzu stala úpadcom, s vplyvom osôb, ktorým patrí/patril v spoločnosti tohto úpadcu podiel predstavujúci aspoň 5 % na základnom imaní alebo hlasovacích právach, z hľadiska ich vecného rozsahu a zamerania, resp. účelu, možno naopak uzavrieť, že medzi vplyvom záložného veriteľa na riadenie úpadcu a vplyvom osôb, ktoré ZKR označuje za osoby spriaznené s úpadcom, je zásadný rozdiel. Preto tento vplyv podľa dovolateľa nemôže založiť kvalifikovanú účasť záložného veriteľa v spoločnosti úpadcu a následne ani spriaznenosť záložného veriteľa s úpadcom.

47. Žalobca preto navrhuje, aby dovolací súd zmenil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach tak, že jeho žalobnému návrhu vyhovie a prizná mu náhradu trov konania.

48. Žalovaný 1/ navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť, pretože konajúce súdy dospeli k správnym skutkovým zisteniam o existencii riadiaceho vplyvu žalobcu v spoločnosti úpadcu, tento riadiaci vplyv správne posúdili ako kvalifikovaný riadiaci vplyv, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim väčšine hlasovacích práv v spoločnosti úpadcu, a z toho dôvodu vzťah žalobcu s úpadcom správne posúdili ako vzťah spriaznenosti.

49. Podľa žalovaného 1/, odvolací súd v bode 40. potvrdzujúceho rozsudku celkom jasne a zrozumiteľne zdôvodňuje záver o existencii kvalifikovaného vplyvu žalobcu na riadení spoločnosti úpadcu, keď uvádza, že na základe zmluvy o úvere podmienenie prijímania významných rozhodnutí, resp. uskutočnenia právnych úkonov v spoločnosti úpadcu, ktoré by inak boli výlučne v kompetencii valného zhromaždenia úpadcu, predchádzajúcim súhlasom žalobcu nepriamo dostalo žalobcu do pozície rovnajúcej sa právnej pozícii väčšinového akcionára úpadcu. Žalovaný 1/ má týmto za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia súdu z pohľadu práva na spravodlivý súdny proces.

50. Žalovaný 1/ ďalej uviedol, že vzťah spriaznenosti žalobcu s úpadcom je daný z dôvodu kvalifikovanej

účasti žalobcu v spoločnosti úpadcu, ktorá spočíva v možnosti žalobcu vykonávať kvalifikovaný vplyv v spoločnosti úpadcu prostredníctvom výkonu akcionárskych práv žalobcom v spoločnosti úpadcu. Možnosť žalobcu vykonávať kvalifikovaný vplyv v spoločnosti úpadcu má zmluvný základ (okrem iného aj) v článku 16, bod 16.2 zmluvy o úvere, ako aj v článku 7, bod 7.2 záložnej zmluvy.

51. Žalovaný 1/ je taktiež názoru, že k naplneniu podmienky - tzv. udalosti neplnenia podľa článku 7. bod 7.2 záložnej zmluvy nepochybne došlo, keďže úpadca si neplnil svoje platobné povinnosti voči žalobcovi. Uvedené potvrdzuje článok 3 bod 3.1 Dodatku č. 7, ktorý uvádza, že ku dňu podpísania Dodatku č. 7 bol úpadca v omeškaní s úhradou platobných záväzkov voči žalobcovi vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, ako aj ii) prihlásenie úverovej pohľadávky žalobcu zo zmluvy o úvere spoločne s jej príslušenstvom (t.j. úrokmi a úrokmi z omeškania) do konkurzu na majetok úpadcu.

52. Na základe uvedených ustanovení zmluvy o úvere a záložnej zmluvy, sa podľa vyjadrenia žalovaného 1/ dostal žalobca do právnej pozície rovnajúcej sa právnej pozícii väčšinového akcionára úpadcu.

53. Z dôkazných prostriedkov predložených v súdnom konaní podľa žalovaného 1/ jednoznačne vyplýva aj to, že žalobca fakticky vykonával riadiaci vplyv v spoločnosti úpadcu (okrem iného) aj schvaľovaním podmienok predaja Vodného hospodárstva a určovaním všetkých podstatných aspektov transakcie, vrátane určenia kúpnej ceny za predaj Vodného hospodárstva a určenia použitia výnosu z predaja Vodného hospodárstva, čo potvrdzuje aj názor odvolacieho súdu uvedený v bode 44. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

54. Žalovaný 1/ zároveň dodal, že oprávnenia týkajúce sa riadenia spoločnosti úpadcu, ktorými disponoval žalobca, zodpovedajú oprávneniam väčšinového akcionára úpadcu. Preto vplyv žalobcu na riadení úpadcu, ktorý žalobca mal možnosť vykonávať a ktorý aj vykonával, zodpovedá vplyvu väčšinového akcionára. Z tohto dôvodu vplyv na riadení úpadcu, ktorý žalobca mal možnosť vykonávať a ktorý aj vykonával, je podľa žalovaného 1/ nutné posúdiť ako kvalifikovaný vplyv porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim aspoň 5 % podielu na základnom imaní alebo hlasovacích právach v spoločnosti úpadcu.

55. Žalovaný 2/ navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť, pretože odvolací súd v súlade s § 387 ods. 2 C. s. p. na doplnenie a zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu uviedol viaceré zásadné dôvody v ods. 33 až 47 (s poukazom na konkrétne listinné dôkazy a výpovede žalobcom navrhnutých svedkov), pre ktoré bola žalobcova pohľadávka popretá čo do poradia z dôvodu jeho preukázanej spriaznenosti s úpadcom. Žalovaný 2/ podotkol, že iba rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo pomerne rozsiahle s tým, že procesný postup odvolacieho súdu pri odôvodňovaní rozhodnutia bol korektný a presvedčivý. Podľa dikcie § 9 ods. 3 ZKR (v znení účinnom do 31.12.2015) sa tzv. kvalifikovanou účasťou na právnickej osobe rozumel priamy alebo nepriamy podiel predstavujúci aspoň 5 % na a) základnom imaní právnickej osoby, b) hlasovacích právach v právnickej osobe alebo c) možnosť uplatňovania vplyvu na riadení právnickej osoby, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim tomuto podielu.

56. Na základe riadne zisteného skutkového stavu podľa žalovaného 2/ odvolací súd dospel v odôvodnení napadnutého rozsudku k vecne správne a presvedčivému záveru (rovnako ako súd prvej inštancie), že: „žalobca je spriaznenou osobou úpadcu v súlade s ust. § 9 ods. 1 písm. b) a e) a ods. 3 ZKR, mal priamy aj nepriamy vplyv na riadení spoločnosti úpadcu" (ods. 47). Za týchto okolností odvolací súd aplikoval § 9 ods. 3 ZKR (v znení účinnom do 31.12.2015) podľa žalovaného 2/ správne.

57. Podľa žalovaného 2/ nemožno opomenúť, že v konaní bolo preukázané, že žalobca realizoval kvalifikovaný vplyv na riadení úpadcu aj pri predaji tzv. Vodného hospodárstva žalovanému 5/, keď túto transakciu schvaľoval, určoval kúpnu cenu, platobné a iné zmluvné podmienky, použitie výnosu z predaja a podobne. Kvalifikovaný vplyv na riadení úpadcu mal byť preukázaný aj pri neudelení súhlasu s prevodom akcií úpadcu v nadväznosti na oznámenie žalobcu adresované spoločnosti WESTWALL s.r.o. zo dňa 07.12.2015, čo žalobca v podanom dovolaní podľa žalovaného 2/ už ani len nepopiera.

58. Žalovaní 4/ a 5/ rovnako navrhli dovolanie žalobcu odmietnuť, pretože žalobca vo svojom odvolaní len opakoval skutkové tvrdenia a právne argumenty, ktoré už vyslovil v konaní pred súdom prvej inštancie. Konkrétne tak žalobca v odvolacom koaní neuviedol žiadne nové skutočnosti ani argumenty týkajúce sa posúdenia jeho vplyvu na riadenie spoločnosti úpadcu a z tohto vyplývajúceho vzťahu spriaznenosti medzi žalobcom a úpadcom.

59. Žalovaní 4/ a 5/ ďalej uviedli, že vzťah spriaznenosti žalobcu s úpadcom je daný z dôvodu kvalifikovanej účasti žalobcu v spoločnosti úpadcu, ktorá spočíva v možnosti žalobcu vykonávať kvalifikovaný vplyv v spoločnosti úpadcu prostredníctvom výkonu akcionárskych práv žalobcom v spoločnosti úpadcu. Možnosť žalobcu vykonávať kvalifikovaný vplyv v spoločnosti úpadcu má zmluvný základ (okrem iného aj) v článku 16, bod 16.2 zmluvy o úvere, ako aj v článku 7, bod 7.2 záložnej zmluvy.

60. Žalovaní 4/ a 5/ (rovnako ako aj žalovaný 1/) sú taktiež názoru, že k naplneniu podmienky - tzv. udalosti neplnenia podľa článku 7. bod 7.2 záložnej zmluvy nepochybne došlo, keďže úpadca si neplnil svoje platobné povinnosti voči žalobcovi. Zároveň žalovaní 4/ a 5/ vo svojom vyjadrení poukázali aj na skutkové závery týkajúce sa transakcie „Vodného hospodárstva“, čím rovnako ako ostatní žalovaní majú za to, že kvalifikovaný vplyv žalobcu na riadení úpadcu je v konaní nesporný.

61. Žalovaní 3/ a 6/ sa k podanému dovolaniu žalobcu nevyjadrili.

62. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné

63. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

64. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

65. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie je ďalej odôvodnené § 421 ods. 1 C. s. p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorú dovolací súd doposiaľ neriešil vôbec (§421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

66. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

67. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

68. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C. s. p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020).

69. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

70. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

71. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

72. Dovolací súd poukazuje na to, že predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

73. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

74. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

75. Vady v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. videl dovolateľ v tom, že odvolací súd nijakým spôsobom nevymedzil, na základe akých kritérií porovnával vplyv na riadenie úpadcu, ktorý mal mať žalobca možnosť uplatňovať, a to aj s poukazom na ust. § 9 ods. 3 ZKR. Posúdenie možnosti vplyvu

zodpovedajúcemu aspoň na 5 % na základnom imaní úpadcu má pritom podľa dovolateľa pre posúdenie právnej veci podstatný význam.

76. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

77. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 C. s. p., pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 387 ods. 2 C. s. p.). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Ústavný súd SR vo svojej ustálenej judikatúre zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania.

78. Dovolací súd po preskúmaní oboch vo veci vydaných rozhodnutí, tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho, dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. spĺňajú, a preto ich možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné.

79. Konajúce súdy oboch inštancií vo svojich rozhodnutiach poukázali na § 9 ods. 3 ZKR, podľa ktorého ustanovenia sa kvalifikovanou účasťou rozumie aj možnosť uplatňovať kvalifikovaný vplyv na riadení úpadcu, t. j. možnosť uplatňovať vplyv, ktorý zodpovedá aspoň 5 % podielu na základnom imaní alebo hlasovacích právach právnickej osoby.

80. Súd prvej inštancie v bodoch 80 a nasl. svojho rozhodnutia, a to s poukazom na listinné dôkazy založené v súdnom spise, mal za nesporné, že žalobca mal priamy aj nepriamy vplyv na riadení spoločnosti SLOVAKIA STEEL MILLS, a.s. (úpadcu). Takéto závery konajúci súd vyvodzoval z nesplnení si platobnej povinnosti úpadcu voči žalobcovi, kedy aj notifikačná povinnosť závisela od žalobcu, nezávisle na vôli tretích osôb (body 82 a 83 rozhodnutia). Podľa okresného súdu aj v príslušnej Zmluve o úvere dohodnuté povinnosti a obmedzenia úpadcu umožňovali žalobcovi vykonávať práva zodpovedajúce účasti na riadení úpadcu, ako to vyplýva aj z listín súvisiach napríklad s predajom tzv. Vodného hospodárstva (body 80 a 84 rozhodnutia). Okresný súd po preskúmaní všetkých skutočností mal za to, že žalobca ako veriteľ vykonával vplyv na riadení úpadcu/dlžníka a priamo vplýval na jeho rozhodovacie procesy a disponoval so širokými oprávneniami. Formálne síce orgány úpadcu v konečnom dôsledku rozhodovali o realizácii jednotlivých úkonov, čomu však predchádzal schvaľovací proces u orgánov žalobcu, dokonca ako aj akcionára /EGAP/ z titulu poistnej zmluvy.

81. V súvislosti s možnosťou žalobcu uplatňovať kvalifikovaný vplyv, t.j. vplyv zodpovedajúci aspoň 5 % podielu na základnom imaní alebo hlasovacích právach právnickej osoby, odvolací súd s poukazom na Zmluvu o úvere zo dňa 27.06.2008 v znení jej dodatkov /najmä článku 15.2 písm. i), článku 16.2 písm. c), písm. d), e), g)/ uviedol, že prijatie určitých významných rozhodnutí alebo uskutočnenie právnych úkonov v spoločnosti úpadcu bolo výslovne podmienené predchádzajúcim písomným súhlasom žalobcu, ktoré by inak boli výlučne v kompetencii valného zhromaždenia úpadcu. Takýmto spôsobom sa podľa odvolacieho súdu žalobca nepriamo dostal do pozície rovnajúcej sa právnej pozícii väčšinového akcionára. Takto dohodnuté podmienky a obmedzenia úpadcu (aj keď len za účelom zabezpečenia uspokojenia pohľadávky), sa javili odvolaciemu súdu za postup, ktorý umožňuje uplatňovanie kvalifikovaného vplyvu na právnickú osobu - úpadcu. V ostatnom odvolací súd precizoval kvalifikovaný vplyv žalobcu aj v bodoch 41. až 46. napadnutého rozhodnutia.

82. Odvolací súd zároveň v bode 44. napadnutého rozsudku zdôraznil, že priamy vplyv na riadení

úpadcu bol v konaní preukázaný aj listinou žalobcu zo dňa 03.06.2013 adresovanou T.. Q. F., generálnemu riaditeľovi úpadcu, ohľadom prednostného použitia výnosu z predaja (tzv. Vodného hospodárstva) a určenia charakteru ďalšej výroby podniku úpadcu. Tým boli podľa odvolacieho súdu vyvrátené aj ostatné tvrdenia žalobcu, že do riadenia úpadcu žiadnym spôsobom nezasahoval.

83. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že odvolací súd dospel na základe vyššie uvedených skutočností k totožnému záveru ako súd prvej inštancie, že žalobca je spriaznenou osobou úpadcu v súlade s ust. § 9 ods. 1 písm. b) a e) a ods. 3 ZKR s priamym aj nepriamym vplyvom na riadení spoločnosti úpadcu, a to v pozícii rovnajúcej sa právnej pozícii väčšinového akcionára, resp. z obsahu rozhodnutia ustáleného vplyvu na riadení úpadcu zodpovedajúcemu aspoň 5 % podielu na základnom imaní alebo hlasovacích právach právnickej osoby - úpadcu. Dovolací súd uzatvára, že rozhodnutie odvolacieho súdu je aj v tejto dovolateľom namietnutej časti riadne odôvodnené, z ktorého dôvodu takéto rozhodnutie nemožno považovať za nepreskúmateľné, resp. ústavne nekonformné. Za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu (viď napr. I. ÚS 673/2014, II. ÚS 27/2008, III. ÚS 167/2013).

84. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

85. Dovolanie je ďalej odôvodnené § 421 ods. 1 C. s. p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorú dovolací súd doposiaľ neriešil vôbec (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

86. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

87. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 C. s. p.).

88. Dovolací súd uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C. s. p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

89. Dovolateľ právnu otázku, ktorú dovolací súd doposiaľ nemal riešiť vôbec vymedzil tak, či je správne (možné) porovnanie vplyvu záložného veriteľa v zmysle záložnej zmluvy (na základe štandardných, všeobecne akceptovaných a používaných zmluvných dojednaní záložnej zmluvy) v spoločnosti inej osoby, ktorá sa neskôr vyhlásením konkurzu stala úpadcom, s vplyvom osôb, ktorým patrí/patrilo v spoločnosti tohto úpadcu podiel predstavujúci aspoň 5 % na základnom imaní alebo hlasovacích právach (z hľadiska ich vecného rozsahu a zamerania, resp. účelu súvisiacim s vplyvom na riadení úpadcu spriaznenou osobou podľa ZKR), body 43 až 46 tohto rozhodnutia. Dovolateľ je názoru, že s prihliadnutím na účel právnej normy vyjadrenej v ust. § 9 ZKR, ako aj účel záložného práva, za použitia metódy „teleologickej redukcie“ v prípade, ak dojednania záložnej zmluvy nevybočujú z rámca štandardných, všeobecne akceptovaných a používaných zmluvných dojednaní a primárne sledujú naplnenie účelu záložného práva, nemožno v prípade záložného veriteľa hovoriť o možnosti uplatňovania vplyvu na riadení inej osoby podľa § 9 ZKR, ktorý (vplyv) by bol porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim podielu predstavujúcemu aspoň 5 % na základnom imaní tejto osoby alebo hlasovacích právach v nej.

90. K nastolenej právnej otázke dovolací uvádza, že táto je koncipovaná veľmi široko, nakoľko sa opiera o štandardné, všeobecne akceptované a používané zmluvné dojednania záložnej zmluvy, kedy v prejednávacom prípade dospeli konajúce súdy k takému právnomu záveru, že postavenie žalobcu je potrebné považovať za postavenie spriaznenej osoby s úpadcom v súlade s ust. § 9 ods. 1 písm. b) a e) a ods. 3 ZKR. A to z dôvodu jeho priameho aj nepriameho vplyvu na riadení spoločnosti úpadcu v pozícii rovnajúcej sa právnej pozícii väčšinového akcionára, resp. z obsahu rozhodnutia ustáleného vplyvu na riadení úpadcu zodpovedajúcemu aspoň 5 % podielu na základnom imaní alebo hlasovacích právach právnickej osoby - úpadcu. K tomuto právnomu záveru dospeli konajúce súdy na základe individuálne konkretizovaných skutočností s akcentom na dôsledky a následky, ktoré tieto skutočnosti vyvolali a ktoré zároveň viedli súdy oboch inštancií k vysloveniu právnomu záveru o postavení žalobcu s kvalifikovaným vplyvom na úpadcu.

91. Žalobca v dovolaní týmto odôvodňuje nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom (ako aj súdom prvej inštancie), z obsahu dovolania je však zrejmé, že túto nesprávnosť právneho posúdenia veci špecifikoval veľmi všeobecne a rozsiahlo, bez dopadu na konkrétny prejednávany spor s dôrazom na jednotlivé právne závery konajúcich súdov, ktorými by boli ich právne posúdenia o postavení žalobcu ako osoby spriaznenej, konajúcej v právnej pozícii „väčšinového akcionára“ vyvrátené, resp. spochybnené. Tieto právne závery konajúce súdy dôvodili presne uvedenými skutočnosťami, a to aj v ich vzájomnej komparácii, ktoré závery riadne odôvodnili (viď body týkajúce sa dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p.). K otázke osoby spriaznenej dovolací súd uvádza, že k záveru o spriaznenej osobe dospeli konajúce súdy nielen na základe záložnej zmluvy, ale i zmluvy úverovej, čím dovolateľom nastolená otázka nie je ani rozhodujúca. Zároveň dovolací súd dodáva, že zákon nešpecifikuje kvalifikovaný vplyv na právnickú osobu z hľadiska pozitívneho či negatívneho vymedzenia, ale je rozhodujúce či mala vplyv priamy alebo nepriamy. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v rozhodovanej veci nie je dovolanie žalobcu podložené prípustnými dovolacími dôvodmi.

92. Dovolací súd v tejto súvislosti dodáva, že v zhode s uznesením najvyššieho súdu z 22.11.2012, sp. zn. 3Cdo/186/2012, ktorého závery sú aplikovateľné aj pre civilné sporové konanie podľa úpravy od 1. júla 2016, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok vychádza zo základnej idey, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. To je podstata dôvodu, so zreteľom na ktorý má najvyšší súd posudzovať otázku prípustnosti dovolania v občianskom súdnom konaní (teraz civilnom sporovom konaní) skôr reštriktívne. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený; pre opačný prístup nedáva Občiansky súdny poriadok (teraz Civilný sporový poriadok) podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané; pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným

dovoláním, porušil by zákon.

93. Pri posudzovaní prípustnosti dovolania musí mať dovolací súd vždy na zreteli, že „ak mimoriadny opravný súd „koná a rozhoduje napriek tomu, že neboli splnené zákonom ustanovené predpoklady prípustnosti na jeho postup v opravnom konaní (čl. 46 ods. 4 ústavy a čl. 53 ods. 1 ústavy) a prelomí právoplatnosť napadnutého rozhodnutia súdu nižšieho stupňa, porušuje základné právo na súdnu ochranu toho účastníka, ktorý sa po rozhodnutí opravného súdu v takom prípade dostáva do nepriaznivejšej pozície, než v ktorej bol pred takým rozhodnutím opravného súdu. Porušenie princípov spravodlivého procesu spočíva preto v takom postupe a rozhodnutí mimoriadneho opravného súdu, ktorými sa nad rámec zákonných predpokladov prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku, zrušuje právoplatné rozhodnutie a vec účastníka sa dostáva opätovne pred súd, ktorý musí o veci znovu konať a rozhodovať, pretože to vytvára opätovne stav právnej neistoty, ktorá už bola nastolená právoplatným rozhodnutím súdu nižšieho stupňa" (II. ÚS 172/03).

94. Z vyššie uvedeného vyplýva, že právna otázka nastolená dovolateľom v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. nespĺňa kritériá prípustnosti dovolania a tento záver, v spojení s konštatovaním o absencii dôvodov prípustnosti dovolania vymedzených dovolateľom podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., viedol dovolací súd k rozhodnutiu o odmietnutí dovolania (§ 447 písm. c/, f/ C. s. p.).

95. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaných v 1. rade, v 2. rade, v 4. a 5. rade rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.). Žalovaným v 3. a 6. rade dovolací súd nepriznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania, pretože týmto v dovolacom konaní žiadne nevznikli.

96. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.